

RADU TUDOR

Amenințări și oportunități strategice pentru România

interviuri cu Mircea Geoană,
Ben Hodges, Wolfgang Ischinger

analize politice, militare și de securitate

Tehnoredactare și copertă: *Mariana Răbincă*

Imagine copertă:

Mircea Geoană, Ben Hodges, Wolfgang Ischinger,
Radu Tudor; sursa: colecția personală a domnului Radu Tudor

Sursa imaginilor din interior:

fotografii din colecția personală a domnului Radu Tudor

METEOR PRESS

Contact:

Tel./fax: 021.222.83.80

E-mail: editura@meteorpress.ro

Distribuție:

Tel./fax: 021.222.83.80

E-mail: carte@meteorpress.ro

www.meteorpress.ro

ISBN: 978-973-728-757-1

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României.

Cuprins

Prefață

ALINA ACHIM INAYEH

Black Sea Trust, German Marshall Fund 7

Principala problemă a României este riscul

de divorț între America și Europa

interviu cu MIRCEA GEOANĂ,

Secretar General Adjunct al NATO 9

Avertisment pentru România:

o cortină de fier cade în Marea Neagră

interviu cu Generalul BEN HODGES,

fost Comandant al Trupelor Terestre SUA

din Europa 89

Președintele Conferinței pentru Securitate

de la München: „Sunt multe lucruri cu care

România se poate mândri”

interviu cu Ambasadorul

WOLFGANG ISCHINGER 117

Prefață

Alina Achim Inayeh
Black Sea Trust, German Marshall Fund

Traversăm o perioadă de schimbări geopolitice și, implicit, securitare majore.

Lumea se rează în jurul mai multor poli de putere și interacțiunea acestora pe termen lung rămâne încă de descoperit. O astfel de perioadă generează noi amenințări, dar deschide și noi oportunități.

Regiunea Mării Negre și România sunt amenințate de tensiunile militare din

regiune, dar și de acțiuni de tip război hibrid.

România are, acum, oportunitatea de a se poziționa ca un pol de stabilitate și securitate în regiune, sporindu-și profilul și impactul în plan transatlantic.

Nu în ultimul rând, alegerea domnului Mircea Geoană ca Secretar General Adjunct al NATO este atât o recunoaștere a meritelor domniei sale și a dedicației României pentru păstrarea și promovarea valorilor transatlantice, cât și o posibilitate oferită României de a-și depăși propriile obstacole, de a-și atinge adevăratul potențial.

Noua reșezare geopolitică avantajează nu atât marile puteri, cât țările medii, emergente, și România îndeplinește suficiente condiții pentru a se autodepăși.

Principala problemă a României este riscul de divorț între America și Europa

Interviu cu Mircea Geoană,
Secretar General Adjunct al NATO

Radu Tudor: Suntem împreună cu președintele Institutului ASPEN România, fostul ministru de Externe, Mircea Geoană. Bună seara, domnule Geoană.

Mircea Geoană: Bună seara.

RT: Mulțumesc că sunteți aici. Ați organizat anul acesta foarte multe dezbateri ce reușesc să îmbine în mod ideal interesele de politică internă ale României cu marile provocări de pe plan extern. Vă propun să începem discuția noastră,

Mircea Geoană was born in Romania on 14 July 1958. He studied at the Polytechnic University in Bucharest, University of Bucharest, École nationale d'administration in Paris, and holds a PhD from the Economic Studies Academy of Bucharest. Mr Geoană has served as a diplomat and a politician, and in 2009 was his party's candidate to be President of Romania.

- 1991-1995: Director, Ministry of Foreign Affairs of Romania
- 1993-1995: Spokesperson, Ministry of Foreign Affairs of Romania
- 1996-2000: Romanian Ambassador to the United States
- 2000-2004: Minister of Foreign Affairs
- 2001: President in Office of OSCE
- 2004-2016: Senator
- 2004-2008: Chair of the Senate Foreign Policy Committee
- 2005-2010: President of the Social Democratic Party
- 2008-2011: President of the Romanian Senate
- 2012-2014: High Representative of the Romanian Government for Strategic Economic Projects and Public Diplomacy

2012-2014: Chair of the Parliamentary Committee for Romania's accession to the Schengen Area

Mr Geoană is a strong advocate of transatlantic integration and has held a number of international positions, including OSCE Chairperson-in-Office in 2001 and personal representative of the OSCE Chairperson-in-Office for Georgia in 2005. He is President and founder of the Aspen Institute Romania and has published extensively on domestic and international affairs.

In 2000, he was made a Commander of the National Order, *The Star of Romania*. He has also been awarded the French *Légion d'honneur* and the Italian *Stella della Solidarietà*.

Mr Geoană is married to Mihaela, an architect by training and former President of the Romanian Red Cross. They have two children, Ana Maria and Alexandru.

He is fluent in English, French, Spanish and Italian.

Biografia lui Mircea Geoană
publicată pe site-ul oficial NATO

referindu-ne în primul rând la ceea ce se întâmplă pe plan intern în România pentru că aveți o foarte bogată experiență de politician, puteți să trageți o linie după acest an provocator 2018.

Și să încercăm să vedem care ar putea să fie soluțiile pentru ceea ce reprezintă o tensiune politică, aproape nefirească ajunsă la un nivel mult prea mare. Sunt câteva idei pe care vă propun să le comentăm și prima dintre ele este cea legată de tensiunea politică ajunsă la paroxism. Cum vedeți ca diplomat de carieră, ca om cu foarte multă experiență în politica internă și externă, această tensiune politică evidentă care pare să creeze un sentiment de maximă respingere din partea oamenilor față de curentele politice, față de partide, față de instituții?

MG: Bun. Primul răspuns mai simplist este că și în România coabitarea dăunează grav sănătății publice. În sensul că de fiecare dată când am avut președinte de o culoare politică și o majoritate și un guvern de o altă culoare, invenție franțuzească pe

Mircea Geoană, tânăr diplomat la prima vizită a Secretarului General NATO, Manfred Wörner, în România după căderea comunismului – 5 iulie 1991

care am preluat-o cu mare voieșie când am făcut Constituția după 1990, au fost provocate tensiuni inevitabile între cele două palate. Și anul preelectoral 2018 a fost marcat de această prepoziționare pentru lupta care avea să vină în 2019 în care alegerile prezidențiale sunt, evident, extrem de importante pentru toate taberele și cred că de aici pleacă o parte din tensiune. A doua tensiune este una mai profundă și mai

periculoasă, care vine dintr-un anumit sentiment de epuizare a încrederii în societate că actualul sistem politic mai poate aduce progres, bunăstare și speranță. Este un fenomen mult mai grav. Putem să ne gândim cum am ajuns la fundul sacului. S-a ajuns la fundul sacului la cel mai important avut al unei națiuni care se numește capitalul de încredere. Capitalul de încredere că în acea țară, în acel loc, în acea comunitate, la acel loc de muncă, în acea națiune, în acea cultură, tu și copiii tăi, și nepoții tăi aveți o șansă de reușită în viață, în viitor. Acesta este cel mai grav lucru, barometrul este mult către sud. S-a ajuns undeva într-o zonă de epuizare de dragoste, și de afecțiune și de sens comunitar și, pe bună dreptate, oamenii sunt nemulțumiți, în principal, de liderii lor politici. Pot fi nemulțumiți, și pe bună dreptate, și de modul în care marele business, marea finanță și alte forțe operează la nivel internațional. La noi lumea este foarte supărată pe sistemul tradițional de partide, pe liderii tradiționali, de unde și această nervozitate permanentă, pe care o scânteie, mică sau mare, justificată sau

imaginară, naturală sau provocată, amplificată de forțe interesate, dar pe fond este cel mai grav lucru pe care l-am avut în acești aproape treizeci de ani. În 2019 sunt treizeci de ani de la căderea comunismului, treizeci de ani de la schimbare dramatică de sistem politic și de organizare socială și economică, o schimbare profundă în care românii și generațiile noastre, generațiile tranziției au sperat că o să fie mai bine. Este mai bine dacă te uiți la PIB, la PIB pe locuitor, în sens agregat România este mai bine, dar în sens individual, și pentru cei mai necăjiți, și pentru cei mai înstăriți dintre români e un sentiment de neputință, de furie, de irosire și de epuizare. Și acest lucru nu poate fi înlocuit sau îndreptat din altă parte decât din leadership-ul politic. Cineva trebuie să vină cu o propunere constructivă, cu o propunere care să remobilizeze energia națiunii, un mesaj pentru românii rămași acasă, un mesaj pentru masiva Românie care se află în străinătate. *Avem acum trei Români, nu două.* Dacă până acum eram obișnuiți, din păcate, cu o Românie a marilor orașe, o Românie

antreprenorială, o Românie globalizată, o Românie dinamică și cu o Românie ai cărei lideri, din păcate, au uitat de ea, România săracă, România orașelor mici și mijlocii, România periferiilor marilor orașe, mediul rural românesc, unde oamenii au întotdeauna dreptate. Au fost uitați de liderii politici și au fost uitați, parcă, chiar și de Dumnezeu. Și oamenii sunt nemulțumiți. Iar a treia Românie, trei, patru milioane de români, o națiune întregă risipită în toate colțurile lumii, în Europa, în America de Nord, în Australia. Oriunde te duci găsești români și românce...

RT: S-au dus acolo să trăiască mai bine, pentru un salariu mai bun, dar legătura cu țara evident că îi nemulțumește, într-un fel, pentru că vezi diferența dramatică între nivelul de dezvoltare al vestului Europei și ceea ce se întâmplă aici, în Est. Fie că e vorba de incompetență, de corupție, de nepricepere, de rea intenție, pentru că toate aceste lucruri sunt amestecate, vezi că în România lucrurile nu merg așa cum ar merita această țară. E o țară frumoasă, cu un

potențial fantastic în mai multe domenii, iar dezvoltarea acestei țări nu ține pasul cu pretențiile celor care muncesc afară și care văd ce se poate, cum se poate și a celor din țară care, într-adevăr, pe zi ce trece, parcă sunt mai tensionați și mai nemulțumiți.

MG: Acesta este, de fapt, marele proiect pentru viitor. Pe de o parte să evităm o tendință extrem de periculoasă; și este cea mai periculoasă din istoria existenței națiunii române. Nu a statului român modern, a României de la Unirea din 1859 sau a Marii Uniri de la 1918. **Pentru prima dată în istoria noastră ne sleim ca națiune.** Avem un curent demografic extrem de periculos, reprezentat de această migrație și un exodul tinerei generații și aș spune că pentru prima dată în istoria acestei națiuni suntem în riscul ca, peste câteva decenii sau peste încă un secol, România, practic, să nu mai existe ca națiune pentru că ultima româncă va fi dispărut. Pare dramatic ceea ce spun, dar, dacă ne uităm efectiv pe harta istoriei, nicio națiune nu este născută să reziste în perpetuitate, niciun stat nu este

născut să rămână nealterat de istorie și de convulsiile istoriei. Și cred că recunoașterea faptului că suntem într-un moment în care populația are acest dublu efect de bumerang, pe de o parte pierderea încrederii în capitalul social, în devenirea noastră ca națiune, care este o chestiune de etos național, care astăzi e șubrezit. Iar pe de altă parte, vitalitatea națiunii care se numește demografie, copii născuți, părinți fericiți care vor să aducă pe lume copii, tineri care nu vor să mai plece din România sau vor să se întoarcă. Aceste două curente sunt extrem de periculoase. Și spun acest lucru, nu pentru a amări pe cineva, ci pentru a trage un semnal de alarmă pentru că soluții sunt. Vorbeai, pe bună dreptate, de potențialul încă nedescătușat al acestei mari națiuni europene care este România, și sunt românii.

RT: În dezbaterea de la Aspen vedem oportunități uriașe în domeniul IT, în domeniul energiei. Sunt zone în care România ar putea să fie în primele locuri din Europa.